

عنوان: خشونت نسبت به پرستاران در بیمارستان‌های آذربایجان شرقی در سال ۱۳۸۵

نام دانشجو: نعمت الله سلیمان نژاد

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد - پرستاری

استاد(ان) راهنما: دکتر وحید زمانزاده

اساتید مشاور: فرحناز عبدالله‌زاده

شماره پایان نامه: ۱۸۵

مقدمه: اگر چه هرکسی در بیمارستان می‌تواند در معرض حملات مختلف فیزیکی و تهدیدهای لفظی قرار گیرد اما پرستاران به علت اینکه در تماس مستقیم با بیماران و همراهان‌شان هستند در معرض بیشترین میزان تهاجم قرار دارند. با این حال پژوهش‌های کمی در مورد ماهیت خشونت که لازمه برنامه‌ریزی صحیح در کاهش خشونت نسبت به پرستاران است بخصوص در ایران انجام شده است. بدون شک خشونت و تهدید به خشونت از عوامل تنش‌زای بزرگ برای پرستاران است و عوارض متعدد فیزیکی و روان‌شناختی از خود بر جای می‌گذارد و از موانع ارائه خدمات موثر برای بیماران است.

روش کار: پژوهش حاضر از نوع توصیفی است که بر روی ۴۶۸ نفر پرستار و بهیار شاغل بیمارستان‌های استان آذربایجان شرقی که حداقل یک سال سابقه در محل کار فعلی داشته و به روش نمونه‌گیری به صورت تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند انجام گردید. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه تعدیل شده سازمان جهانی بهداشت می‌باشد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (فراوانی، میانگین و خطای معیار) و درقسمت اطلاعات کیفی (پرسشهای باز)، از روش دسته‌بندی برای جواب‌های کیفی پاسخ دهنده‌گان استفاده شد.

نتایج: نتایج این مطالعه نشان داد پرستاران مورد انواع خشونت‌های فیزیکی، لفظی، جنسی و نژادی قرار می‌گیرند. خشونت لفظی بیشترین و خشونت جنسی کمترین نوع خشونت نسبت به پرستاران مورد پژوهش بود. در همه انواع خشونت‌ها تعداد زیادی از مهاجمان بستگان بیماران بودند. واکنش عمده پرستاران به ترتیب عبارت بودند از دعوت مهاجم به آرامش، گزارش خشونت‌ها به مافوق، دفاع از خود و در میان گذاشتن مسئله با یکی از همکاران. از نظر پرستاران "مهم نبودن واقعه" عمده‌ترین علت عدم انجام اقدامی برای مقابله با خشونت بود. اکثر پرستاران اظهار کردند که در محل کارشان دستورالعملی برای مقابله با خشونت وجود ندارد و بعد از گزارش موارد خشونت برای شناسایی علت خشونت‌ها از طرف مافوق اقدامی صورت نگرفته است. از عمده‌ترین عوامل مستعد کننده خشونت نبودن امکانات امنیتی به موقع، نسبت تعداد پرستاران به بیماران و نداشتن برنامه آموزشی بود. همچنین بیش از نیمی از پرستاران مورد پژوهش اظهار کردند که هیچگونه اقدامی برای پیشگیری از خشونت در محل کارشان انجام نشده است.

بحث و نتیجه گیری: یافته‌های این مطالعه با نتایج مطالعات مشابه از نظر وجود انواع خشونت‌های نسبت به پرستاران سازگار است. ویژگی خاص محیط کار پرستاران و نوع ارباب رجوع‌هایی که به آنان مراجعه می‌کنند باعث شده است که از نظر پرستاران گزارش موارد خشونت ضرورتی نداشته باشد ابلاغ دستورالعمل‌هایی برای گزارش همه موارد خشونت، حتی موارد خیلی کوچک، به کلیه پرستاران برای جمع‌آوری اطلاعات ضروری است. توصیه می‌شود مدیران نیز بر اساس یک فرایند روشن به طور فعال موارد گزارش شده را پی‌گیری و اقدامات لازم را جهت پیشگیری و حمایت از پرستاران انجام دهند تا پرستاران نیز مانند همه کارکنان جامعه از حق امنیت شغلی بهره‌مند گردند. برگزاری کلاسهای مقابله با خشونت، افزایش تعداد پرستاران و امکانات امنیتی از عوامل مهم در پیشگیری از موارد خشونت خواهد بود.

کلمات کلیدی: خشونت، محل کار، پرستاران